

Profesor Ivan Hrivňák, vedec, výskumník a vysokoškolský pedagóg – sedemdesiatpäťročný

Prof. Ing. Ivan Hrivňák, DrSc., Dr.h.c., emeritný prof. Mŕf STU, Trnava, je známy naslovovzatý odborník materiálového inžinierstva a zvárania nielen na Slovensku a v Českej republike, ale aj medzi špecialistami z celého sveta. Narodil sa 23. decembra 1931 v Komárne. Po ukončení reálneho gymnázia študoval na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave (dnes STU), ktorú ukončil v roku 1954. Spočiatku pracoval ako technik vo vtedajšom Vodohospodárskom ústave, neskôr ako učiteľ na gymnáziu v Modre a v Bratislave. V rokoch 1955 – 1991 pôsobil vo Výskumnom ústave zvaračskom ako vedeckovýskumný pracovník. Súčasne prednášal na SVŠT ako externý pedagóg. Pracovníkom Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach sa stal v r. 1991 a vzápätí aj rektorom tejto poprednej slovenskej technickej univerzity. V rokoch 1994 – 2006 pôsobil na Materiálovo-technologickej fakulte STU v Trnave. Dnes je na záslužnom odpočinku, naďalej sa však zapája do odborného života. Prof. I. Hrivňák sa v r. 1979 stal členom-korešpondentom Slovenskej akadémie vied (SAV) a Česko-slovenskej akadémie vied (ČSAV), v roku 1982 akademikom SAV, o dva roky neskôr akademikom ČSAV – prvým z oblasti technických vied na Slovensku. V roku 1989 ho zvolili za predsedu SAV a prvého podpredsedu ČSAV. Stal sa aj členom Newyorskej akadémie vied, Anglickej metalurgickej spoločnosti a Ukrajinskej akadémie vied. V 90-tych rokoch bol úspešným predsedom Spoločnosti vedeckých pracovníkov a Spoločnosti pre vedeckotechnické parky. Profesorom fyzikálnej metalurgie a materiálového inžinierstva bol menovaný na

Technickej univerzite v Košiciach v r. 1987. Čestný titul Dr.h.c. mu udelila TU v Košiciach v r. 2001.

Prof. I. Hrivňák je spoluzakladateľom československej elektrónovej mikroskopie (s virológom Dr. Jozefom Bystrickým). Venoval sa problému starnutia nízkouhlíkových konštrukčných ocelí, aplikoval moderné metódy fyzikálnej metalurgie do teórie zvariteľnosti, spolupracoval na unikátnych inžinierskych aplikáciách materiálov, zvárania a tepelného spracovania v jadrovej energetike, chemickom a petrochemickom priemysle, pri stavbe produktovodov atď. Úzko spolupracoval s renomovanými priemyselnými firmami na najzávažnejších technických problémoch, napr. riešil opravu veľkoobjemových uskladňovacích nádrží v Slovnafte po ich popraskaní v roku 1985. Opravy zvarinám trvali 6 mesiacov, stáli 180 miliónov korún – zachránili sa však hodnoty za viac ak 5 miliárd korún.

Jubilant mnoho rokov aktívne pracoval v Medzinárodnom zvaračskom inštitúte (IIW), od roku 1964 ako slovenský a československý delegát v komisii IX – Zvariteľnosť, neskôr ako predseda niektorých subkomisii, podpredseda komisie IX a v roku 1988 jej predseda (v tomto poste pôsobil tri volebné obdobia). V roku 1991 – 1994 bol viceprezidentom IIW. V rámci bývalej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP) socialistických krajín v združení Svarka bol predsedom 19. komisie – Zvariteľnosť vysokopevných ocelí. Bol členom viacerých vládnych komisii, napr. Rady vlády pre vedu a techniku a Rady vlády pre životné prostredie. Za vynikajúcu prácu v IIW dostal najvyššie odborné ocenenie – cenu profesora Yoshiakiho Aratu. Mal tú česť predniesť aj úvodnú prednášku na výročnom kon-

grese IIW v Dubline v r. 1978 na tému „Vzájomný vzťah a závislosti medzi vývojom v metalurgii ocelí a technológiou zvárania“. Za vyriešenie problematiky opravy uskladňovacích nádrží v Slovnafte dostal ocenenie z Veľkej Británie – Lillipapovu cenu.

Je autorom nespočetného radu publikácií v našich a zahraničných časopisoch, prednášok na medzinárodných kongresoch a konferenciách, dokumentov IIW a vysokoškolských učebníc. Je dlhoročným prispievateľom aj do časopisu Zváranie-Svařování. Spracoval 14 monografií, o. i. Zvariteľnosť ocelí (1979), Teória zvariteľnosti kovov a zliatin (1989) – viaceré z nich boli vydané aj v Rusku, Anglicku, Holandsku a Juhoslávii. Pod vedením prof. I. Hrivňáka vznikli v IIW aj monografie „Odporúčanie na zváranie a zvariteľnosť vysokolegovaných a zušľachtených ocelí“, „Odporúčanie na zváranie a zvariteľnosť kryogénnych ocelí“ a „Odporúčanie na zváranie a zvariteľnosť nehrdzavejúcich ocelí“.

Odborne viedol desiatky spolupracovníkov vo VÚZ Bratislava, TU Košice a STU Trnava, vychoval viac ako 50 doktorandov – z mnohých sa stali i v zahraničí uznávaní odborníci.

Prof. I. Hrivňák sa popri náročnej odbornej práci stačil venovať vodným športom, v minulosti pretekársky (stal sa aj Majstrom športu) a v súčasnosti organizačne, najmä vodnému motorizmu. Počas pôsobenie na TU Košice organizačne podporoval aj umeleckú činnosť študentov. Prof. Ivanovi Hrivňákovi želáme do ďalších rokov dobré zdravie, mnoho šťastných chvíľ v kruhu rodiny a príjemné neutíchajúce kontakty so zvaračskou verejnosťou.

Redakcia